

# Què fer a Gombrèn

## 1 – MUSEU DEL COMTE ARNAU

La llegenda del comte Arnau a l'Alt Ripollès, comença a la població de Gombrèn on neix probablement la tradició llegendària del comte Arnau. Els llocs on la llegenda pren més força és el propi Gombrèn, el Castell de Mataplana i Montgrony, tot i que també hi està present en molts indrets com Ripoll i Sant Joan de les Abadesses, i les comarques del Ripollès i el Berguedà.

En el museu s'hi exposen tot un conjunt de peces i troballes arqueològiques que procedeixen de les excavacions fetes al Castell de Mataplana, situat a pocs quilòmetres de Gombrèn en direcció a Castellar de N'Hug, informació i documentació sobre fets històrics i dinàstics, com també molts dels objectes que foren emprats durant el rodatge del legendari Comte Arnau per aquest indrets per TV3. (C/Carbasser, 4)



## 3 – Sant Pere de Gombrèn

Es tracta d'un edifici d'una sola nau i capelles laterals, cobert amb volta i decorat en estil barroc tardà. Al presbiteri hi ha un retaule barroc senzill, a la part esquerra la sagristia i a la dreta la capella Santíssima, decorada modernament amb fusta i els murs repicats deixant la pedra a vista. A la segona capella de l'esquerra es troba un interessant retaule pel seu barroc popular, actualment dedicat a Immaculada, però que per la seva simbologia deuria ser originalment dedicat a Santa Bàrbara, ja que s'hi troben escultips la torre i la palma, atributs de la Santa màrtir. Al cor s'hi accedeix per l'escala que puja al campanar. La façana és senzilla i els elements més importants i amb estil, són la porta i una finestra octogonal que es troba al seu damunt. Al cantó esquerre hi resta, molt malmesa, una meridiana solar que degué caure en desús en col·locar el rellotge al campanar. Aquest és situat a la dreta de la façana, i fent-en una lectura, hom pot veure per les petites obertures situades a l'esquerra, i que són simètriques a la del campanar, i que fa pressuposar que en el projecte original, en deurien haver dos campanars, però només un es va dur a terme. La teulada és de teula àrab.



A la primera capella a l'esquerra hi ha el grup escultòric de la Mare de Déu dels Dolors, de la segona meitat del segle XVIII.

## 4 – JARDÍ BOTÀNIC DE PLANTES MEDICINALS

Aquest jardí fou inaugurat a l'any 1995. És un petit recinte molt ben cuidat on si cultiven i es te cura de un gran nombre de plantes medicinals. Pels amants de la medicina tradicional que durant anys i panys s'ha fet a les llars catalanes, sobretot a pagès i a la muntanya, val la pena fer-hi una visita.

Des de les espècies més tradicionals i conegudes com la maria lluïsa, la farigola, la menta, el romaní, o la valeriana, fins a altres, totalment desconegudes, al menys pels no entenedors en la matèria. Cada planta, disposa d'un petit cartell on s'hi detallen les característiques i nom científic.

Jardí Botànic, És el primer jardí botànic de plantes medicinals del País. Recull unes 250 plantes, la majoria autòctones de Gombrèn. La finalitat del jardí és donar a conèixer la varietat de plantes de la zona i per això s'ofereixen visites guiades i diferents activitats relacionades amb el tema. (c/Afores s/n)



## – Altres llocs d'interès

A Gombrèn podem gaudir del paisatge i la natura a més de poder visitar especialment :

**2** - Carrers dels porxos, entramat urbà.

**5** - Capella de Nostra Senyora de Lourdes. Temple religiós, situada a El Cortal (població que està a 1 km de Gombrèn). La Capella es va edificar l'any 1890 i consta d'una sola nau.

**6** - Església de Sant Martí de Puigbó. Situada a 1.120 metres d'altitud, és un temple d'estil neoclàssic del segle XVIII. Avui dia queden encara algunes restes que permeten fer-se una idea de com era el temple.

**10** - Gorg dels Banyuts, paratge natural, corrent fluvial.



Serra del Montgrony, espai natural, serralada muntanyenca situada als municipis de Campelles, Gombrèn Planoles i Toses (El Ripollès), amb una elevació màxima de 2056 m.

**14** - Forat de Sant Ou, avenc natural, cova de 74m de profunditat amb una sala final de 13m de longitud i més de 3m d'amplada. Diu la llegenda que aquest forat servia al Comte Arnau per anar a les Coves de Ribes.

## 7 – Solanllong

Fortalesa. Documentada el 1233. Solanllong el trobem documentat a mitjans del S.XIII quan els cavallers així cognominats formaven una antiga quadra civil i posteriorment a finals del S.XIV la seva propietària Berenguera de Selanllong, va vendre la propietat a l'abat de St. Joan de les Abadesses. Berenguera. Els Solanllong feien acte de vassallatge als Senyors de Mataplana.

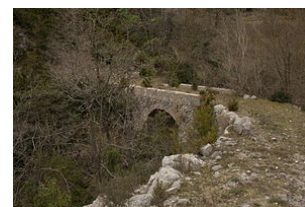
L'última reestructuració del mas a finals del S.XIX segons una data que consta gravada en la llinda de la porta (1880) i per la decoració de la sala noble del primer pis, d'algunes portes i cambres.

Capella de sant Esteve. Petita església de planta rectangular, construïda segons la tradició i orientació romànica és edificada sobre roca i separava de la resta d'edificacions. D'aquesta església procedeix un frontal d'altar, actualment en una col·lecció privada al País basc.



## 8 – Pont de la Foradada

El Pont de la Foradada és una obra popular construïda al segle XIX i que està inventariada. És un pont d'un arc tot de pedra, plà i amb baranes. Molt ben conservat. Sobre la riera d'Agrefull o de Garfull, afluent per l'esquerra del riu Merdàs, afluent del riu Ter.



## 9 – Molí de la Foradada

La part pròpiament del molí, correspon a una estructura medieval de fàbrica molt acurada, amb carreus ben escairats i arcades ogivals de mig punt. Hom pot pensar per les restes visibles que el molí originàriament tenia forma de torre, amb habitatge a la part alta, i el molí a sota. L'aigua probablement es prenia del Gorg dels Banyuts, essent visibles encara restes del canal. Posteriorment vers el S.XVIII, el molí es degué ampliar edificant-se un annex, l'arquitectura del qual, és de tipus tradicional. Tot el conjunt es conserva, malgrat que abandonat, en un estat de conservació mitjà, conservant encara al seu interior tota la maquinària i les pedres de moldre.



## 11 – CASTELL DE MATAPLANA

L'antic castell de Mataplana està actualment en runes, dins una finca privada, i només es pot visitar lliurement tots els primers dilluns de cada mes, recomanant no entrar-hi fora de la data especificada, pel perill de possibles accidents.



Fa uns anys va ésser descobert després de les prospeccions arqueològiques, portades a terme pel departament d'Història Medieval de la Universitat de Barcelona. Posteriorment les restes del castell van ésser consolidades i algunes de les troballes estan exposades actualment en el Museu del Comte Arnau a Gombrèn.

Castell de Mataplana, Gombrèn L'edificació es troba al centre de l'antiga baronia de Mataplana i havia estat un palau fortificat d'estil romànic entre els segles XI i XIV amb una capella i un barri. Fou el bressol i estada del llinatge dels Mataplana, família primer de barons i després de comtes a l'unir-se amb els Pallars, de fama reconeguda per les seves activitats en la forja emblemàtica de la identitat nacional catalana.

Va ésser significativa la acció social i política en la tasca de la reconquesta com la batalla de las Navas de Tolosa contra el califa almohade Muhammad al-Nasir o en la batalla de Muret a Occitània, on hi va morir el rei Pere I el Catòlic, pare de Jaume I el Conqueridor, contra les tropes de Simó de Montfort de Felip August II de França amb el beneplàcit i benedicció del papa Innocenci III, un fet transcendent per la història de Catalunya.

Mataplana era cort de trobadors. Dins l'àmbit de la literatura provençal, d'Hug de Mataplana se'n coneix el seu perfil psicològic i l'ambient acollidor i fastuós de la seva sala; els seus judicis d'amor i la seva poesia eren sublims. Hug de Mataplana fou eclesiàstic, jurista i conseller del rei Jaume I, a més d'ambaixador en afers papals.

El castell també va ésser la boja i delirant mansió del comte Arnau, un personatge mític i llegendari que constitueix una bona síntesi del que era el feudalisme i les lleis que imperaven, bàsicament en contra dels súbdits de la reialesa i dels senyors feudals.

Són les restes d'un castell carregat d'història, llegendes i també malefics, com el d'Onofre de Dip, antic cavaller del rei Jaume, convertit en vampir i on l'únic que el podia alliberar era el general carlí Ramon Cabrera a partir de l'exorcisme que de mans de Montpalau, metge personal del general, podia fer.

Davant mateix del castell hi trobem l'ermita de Sant Joan de la Mata. Documentada a partir de l'any 1175, va ser restaurada dues vegades, primer l'any 1618 i després l'any 1969. És una capella petita, d'estil romànic d'una sola nau.



## 12 – SANTUARI DE LA MARE DE DÉU DE MONTGRONY

El Santuari de la Mare de Déu de Montgrony es pot visualitzar de forma majestuosa des de la mateixa població de Gombrèn, enfilat al mig de roques imposants, del Puig de Sant Pere.

D'ençà el segle IX s'hi venera una imatge de la Mare de Déu de Montgrony i es rendeix culte a l'església de Sant Pere. Una hostatgeria dona acolliment al visitant. Al costat mateix de l'hostal s'enfila la famosa escala atribuïda al comte Arnau, la qual comunica la capella de la Verge i l'església romànica de Sant Pere.

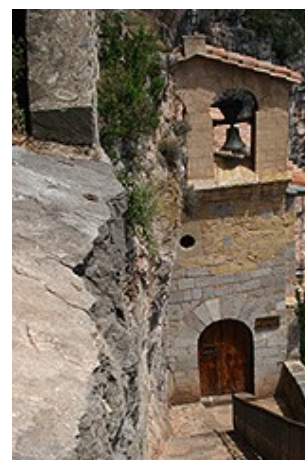
La Mare de Déu pertany a les anomenades "verges trobades": arran de la invasió àrab fou amagada en el lloc on ja s'havia venerat i on fou trobada juntament amb una campana a l'any 804. Pel fet que la Verge s'apareixia misteriosament a la balma del vessant rocallós, es va decidir erigir-li la capella en aquell lloc, on s'ha venerat fins avui.

La capella és de reduïdes dimensions on a l'any 1666 fou construït un campanar d'espadanya amb dues campanes, que una de les dues fou la trobada juntament amb la Verge, i que més tard a l'any 1863 fou venuda per un ermità. Per facilitar l'accés a la capella es van fer directament a la roca 63 esglaons, més un altre tram de 77 esglaons en sentit ascendent contrari al primer, per a poder accedir a la zona on hi ha l'església de Sant Pere.

La imatge actual de la Verge és una còpia feta al segle XV de l'antiga imatge romànica del segle XII. Com molts altres llocs, el vandalisme dels incontrolats i brètols destructors de la riquesa artística de Catalunya, hi va ésser present a l'any 1936. Acabada la guerra civil, la imatge va ésser novament restaurada. Cal esmentar els goigs de Santa Maria de Montgrony, dita "Verge de la llet", pel do que se li atribueix de fer augmentar la llet a les dones que alletaven els fills abans de la utilització dels biberons, conegudes pel nom de "dides".

El 10 de setembre de 2005, es va commemorar els 1200 anys de la trobada de la verge de la Mare de Déu de Montgrony amb un aplec, oficis religiosos, i un àpat de germanor. Actualment Montgrony doncs, és un lloc agradable, de bon repòs i silenci. Un indret amb l'encant màgic que permet gaudir de la seva riquesa paisatgística, flairant de prop la natura i adeltar la vista amb l'horitzó.

Ofereix servei d'hostatgeria.



## 13 – SANT PERE DE MONTGRONY

El nucli urbà de Dòrria està situat al damunt de la carretera de Puigcerdà, sobre la vall del Rigart, a la vessant meridional de la serra de Gorrablanca. Forma part de la mancomunitat intermunicipal de la vall de Ribes, que comprèn els municipis de Ribes de Freser (capital de la Mancomunitat), Campelles, Queralbs, Pardines, Planoles i Toses. El nucli històric de Dòrria és una obra del municipi de Toses (Ripollès) declarada bé cultural d'interès nacional.

Durant molt de temps s'ha cregut que Sant Víctor de Dòrria era un edifici dels segles XI i XII, que hauria estat molt modificat al llarg del temps. Però arrel de la descoberta de les pintures murals romàniques, s'ha considerat que una part dels murs actuals són del segle X, quan es feu la primera consagració, i per tant preromànics.



L'església presenta una sola nau culminada amb un absis rectangular no diferenciat en planta. Posteriorment se substituï la coberta per la volta de canó, s'allargà la nau i es canvià la ubicació de la porta; a l'exterior, al costat de l'accés actual, es veuen les restes de la porta original, amb forma d'arc de ferradura.

Les pintures murals daten del segle XII. La zona del presbiteri és presidida per la Maiestas Domini, envoltada dels símbols dels evangelistes. A cada costat s'hi representaren els arcàngels Miquel i Gabriel i ja en els murs, els apostols. A l'arc triomfal es conserven dos símbols del zodíac (bessons i sagitari). La Maiestas Mariae, acompanyada dels profetes David, Ezequiel i els àngels, es traba a la volta de la nau. A la paret sud del presbiteri s'ha conservat un rostre que data de l'època preromànica (segle X).

<http://webspobles2.ddgi.cat/gombren/>;

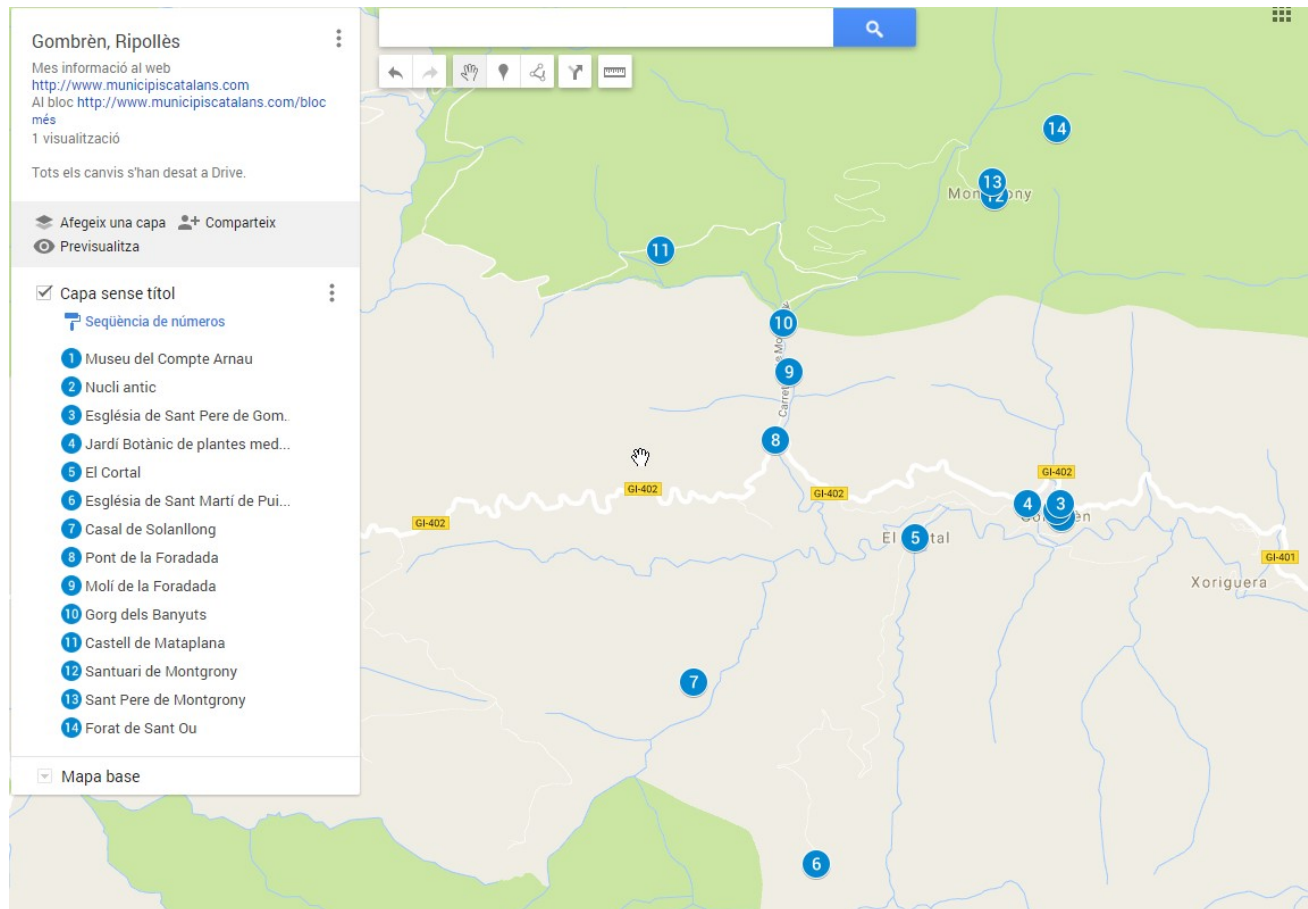
<http://www.trianglegironi.cat/>;

<http://www.giromus.cat/>;

<http://www.elripolles.com/>; <http://ca.wikipedia.org/>;

Enllaç mapa punts d'interès:

<https://drive.google.com/open?id=1JMTLfRgyUwNr--Gp4SIteah2uQ8&usp=sharing>




## Gombrèn, Ripollès

Mes informació al web  
<http://www.municipiscatalans.com>  
Al bloc <http://www.municipiscatalans.com/bloc>  
més

1 visualització

Tots els canvis s'han desat a Drive.

Afegeix una capa  Comparteix  
Previsualitza

### Capa sense títol

 Seqüència de números

- 1 Museu del Compte Arnau
- 2 Nucli antic
- 3 Església de Sant Pere de Gom...
- 4 Jardí Botànic de plantes med...
- 5 **El Cortà**
- 6 Església de Sant Martí de Pui...
- 7 Casal de Solanllong
- 8 Pont de la Foradada
- 9 Molí de la Foradada
- 10 Gorg dels Banyuts
- 11 Castell de Mataplana
- 12 Santuari de Montgrony
- 13 Sant Pere de Montgrony
- 14 Forat de Sant Ou

